

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____
На № _____ від _____

Народному депутату України
Кривенку В. М.
вул. Грушевського, 5,
м. Київ, 01008

*Щодо надання інформації стосовно
керівників, які були звільнені на підставі
пункту 5 статті 41 Кодексу законів про працю*

Шановний Вікторе Миколайовичу!

На Ваш запит від 28.01.2016 № 58-132/16, надісланий листом Голови Верховної Ради України від 29.01.2016 № 11/10-1570, щодо фактів незаконного звільнення найманих працівників та відшкодування шкоди завданої таким звільненням, повідомляємо.

З моменту набрання чинності Закону України від 13.05.2014 № 1255-VII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів" по теперішній час розірвання трудових договорів з керівниками державних підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Мінекономрозвитку, Мінфіну, Мінкультури, Мінмолодьспорту, Мінрегіону, Міноборони, Мінінформполітики, Мінсоцполітики, МОЗ, МОН, МЗС, Національної поліції, Держенергоефективності та Держархбудінспекції на підставі пункту 5 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю (далі - КЗпП) (припинення повноважень посадових осіб) не відбувались.

Разом з цим, на запит Мінекономрозвитку від 11.02.2016 № 3211-13/3564-03 Держстат, Держспоживінспекція, Держцінінспекція та Держрезерв також повідомили про відсутність випадків звільнення працівників державних підприємств, що належать до сфери їх управління, на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП. Держекспортконтроль повідомив, що до сфери його управління не належать будь-які підприємства, установи чи організації.

Державна служба інтелектуальної власності (далі - ДСІВ) повідомила, що на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП з державного підприємства "Український інститут інтелектуальної власності" було звільнено:

- відповідно до наказу ДСІВ від 08.04.2015 № 52-Н – , який
займав посаду директора підприємства. Вихідна допомога при звільненні складала
гривень;

М2 Мінекономрозвитку
Вих. № 3211-07/6674-02 від
10.03.2016 9:22:38

- відповідно до наказу ДП УПВ від 29.04.2015 № 143-п – який займав посаду заступника директора з інформаційно-технічного забезпечення експертизи. Вихідна допомога при звільненні склала гривень;

- відповідно до наказу ДП УПВ від 29.04.2015 № 144-п – яка займала посаду головного бухгалтера. Вихідна допомога при звільненні склала гривень;

- відповідно до наказу ДП УПВ від 19.08.2015 № 270-п – , який займав посаду заступника директора фінансів та економіки. Вихідна допомога при звільненні склала гривень.

Своє звільнення з займаних посад в судовому порядку оскаржували. За рішенням суду на своїй посаді поновлено. Суд відмовив в задоволенні позовних вимог щодо поновлення на посаді директора.

При вирішенні трудових спорів судами не було встановлено вини осіб, які звільнили на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП та

Тому особи, які їх звільнили, не притягувались до відповідальності у порядку, передбаченому статтею 237 КЗпП, у зв'язку з відсутністю для цього правових підстав.

За інформацією Міненерговугілля, у період з другої половини 2014 року по теперішній час Міністерство звільнило на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП 56 керівників державних підприємств та 38 керівників акціонерних товариств.

Міненерговугілля зазначено, що переважну більшість керівників підприємств звільнено у листопаді 2014 року, оскільки керівники підприємств, які розташовані у зоні проведення антитерористичної операції, не здійснили переміщення та перереєстрацію підприємств на територію, контрольовану українською владою, відповідно до Указу Президента України від 14.11.2014 № 875 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 листопада 2014 року "Про невідкладні заходи щодо стабілізації соціально-економічної ситуації в Донецькій та Луганській областях" та постанови Кабінету Міністрів України від 07.11.2014 № 595 "Деякі питання фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей".

Наразі, КЗпП не визначено, які посади працівників належать до категорії "посадова особа".

Однак, Міненерговугілля зазначено, що відповідно до роз'яснень Мін'юсту від 22.02.2013 № 1332-0-26-13/11 та Держпраці від 24.07.2014 термін "посадова особа" та "службова особа" є синонімічними. До останніх, відповідно до абзацу першого пункту 1 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України, зокрема належать: особи, які обіймають постійно або тимчасово на підприємствах, установах або організаціях незалежно від форм власності посаду, пов'язану з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, або виконують такі функції за спеціальним повноваженням.

При цьому, згідно з роз'ясненнями, що містяться в пункті 1 постанови Пленуму Верховного Суду України "Про судову практику у справах про хабарництво" від 26.04.2002 № 5, до осіб, які здійснюють організаційно-розпорядчі обов'язки, можуть належати керівники вищої та середньої ланки підприємства, що здійснюють керівництво трудовим колективом в цілому або його окремими підрозділами.

Разом з цим, статтею 235 КЗпП встановлено, що при винесенні рішення про поновлення на роботі орган, який розглядає трудовий спір, одночасно приймає рішення про виплату працівникові середнього заробітку за час вимушеного прогулу

або різниці в заробітку за час виконання нижчеоплачуваної роботи, але не більш як за один рік. Якщо заява про поновлення на роботі розглядається більше одного року, не з вини працівника, орган, який розглядає трудовий спір, виносить рішення про виплату середнього заробітку за весь час вимушеного прогулу.

Рішення судів про поновлення на роботі зазначених вище осіб до Міненерговугілля не надходили.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України від 24.03.1995 № 108/95-ВР "Про оплату праці" передбачено, що джерелом коштів на оплату праці працівників госпрозрахункових підприємств є частина доходу та інші кошти, одержані внаслідок їх господарської діяльності.

Статтею 24 цього Закону України визначено, що виплата заробітної плати здійснюється за місцем роботи.

Ураховуючи викладене, Міненерговугілля повідомило про неможливість надання інформації про розмір виплаченої вихідної допомоги керівникам державних підприємств та акціонерних товариств, звільнених на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП.

За інформацією Мінагрополітики, кількість осіб, звільнених на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП з державних підприємств, установ, організацій та господарських структур, в яких держава володіє корпоративними правами, становить 7 чоловік:

- з посади голови правління 1 особа;
- з посади першого заступника голови правління 1 особа;
- з посади заступника голови правління 3 особи;
- з посади директора державного підприємства 2 особи.

З посиланням на вищезазначену норму Закону України "Про оплату праці" Мінагрополітики зазначило, що вихідна допомога при звільненні працівника виплачується підприємством, установою, організацією.

Також, Мінагрополітики повідомило про відсутність випадків поновлення на роботі за рішенням суду працівників, звільнених згідно пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП, та осіб притягнутих до відповідальності за незаконне звільнення осіб на підставі зазначеної статті.

За інформацією Мін'юсту, на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП 03.02.2016 було звільнено – виконуючу обов'язки генерального директора державного підприємства "Національні інформаційні системи", з відповідним нарахуванням їй вихідної допомоги у розмірі гривень копійки та виплаченої її за вирахуванням податків гривень копійки.

Осіб, поновлених на роботі за рішенням суду, які були звільнені з державних підприємств, що належать до сфери управління Мін'юсту, на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП не було.

Мінінфраструктури було видано два накази про звільнення керівників приватних акціонерних товариств, функції з управління корпоративними правами щодо яких здійснює Міністерство, на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП:

1. Наказ від 22.08.2014 № 158-О про припинення повноважень та звільнення голови правління приватного акціонерного товариства "Івано-Франківський локомотиворемонтний завод"

Зазначений наказ не було реалізовано у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю та після зміни керівництва Міністерства, за рішенням Міністра інфраструктури Пивоварського А. М., скасований наказом від 24.02.2015 № 25-О.

Таким чином внутрішній наказ товариства щодо звільнення на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП не видавався та вихідна допомога не виплачувалась.

Разом з цим, Івано-Франківським міським судом Івано-Франківської області розглядалась судова справа № 344/16056/14-ц за позовом до Мінінфраструктури, третя особа: Івано-Франківська облдержадміністрація, про визнання незаконним та скасування наказу про звільнення з роботи. Судом першої інстанції було прийняте рішення від 20.01.2015, яким позов було задоволено: наказ визнано незаконним та як такий, що підлягає скасуванню. На рішення Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області від 20.01.2015 Мінінфраструктури подано апеляційну скаргу до Апеляційного суду Івано-Франківської області, яким 03.03.2015 було ухвалено: апеляційну скаргу Мінінфраструктури відхилити, а рішення Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області від 20.01.2015 в даній справі залишити без змін.

2. Наказ від 22.08.2014 № 157-О про припинення повноважень та звільнення голови правління приватного акціонерного товариства "Київський електровозоремонтний завод ім. Січневого повстання 1918 року"

У зв'язку зі звільненням приватним акціонерним товариством "Київський електровозоремонтний завод ім. Січневого повстання 1918 року" йому виплачено гривень відповідно до умов укладеного з ним договору.

До Мінінфраструктури не надходило жодних позовних заяв з приводу оскарження наказу від 22.08.2014 № 157-О про звільнення

Випадки поновлення на роботі за рішенням суду керівників підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Мінінфраструктури, чи господарських товариств, функції з управління корпоративними правами щодо яких здійснює Мінінфраструктури, та випадки притягнення до відповідальності посадових осіб за незаконне звільнення керівників на підставі зазначеної статті – відсутні.

За інформацією Мінприроди, на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП було звільнено двох керівників:

- виконуючого обов'язки директора Науково-дослідної установи "Український науковий центр екології моря" звільнено 25.03.2015 без виплати вихідної допомоги та поновлено на посаді з 26.03.2015 відповідно до заочного рішення Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 21.10.2015 за справою № 520/5142/15-ц без відшкодування коштів;

- виконуючого обов'язки директора державного підприємства "Держекоінвест" звільнено 24.03.2015 без виплати вихідної допомоги та на даний час проводяться заходи щодо поновлення її на посаді відповідно до заочного рішення Солом'янського районного суду міста Києва від 07.09.2015 за справою № 2-4092-15 зі стягненням з ДП "Держекоінвест" на користь позивача заборгованості по заробітній платі у розмірі гривень, середнього заробітку за час вимушеного прогулу за період з 25.03.2015 по 07.09.2015 та вихідної допомоги у розмірі гривень.

Заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України

Максим НЕФЬОДОВ